

Prvi ustupci

Author: [Dejan Anastasijevic](#)

O poseti srpskog vodje Milutinovica razgovorima u Parizu mediji su nasiroko izvestili kao o jos jednoj prilici da se ponove trvdi stavovi. Ali, sta god da bude ishod, Miloseviceva marioneta je zapravo pomogla da se na razgovorima prevazidju neke kljucne,

Sestog dana razgovora o Kosovu, predsednik Srbije Milan Milutinovic se pojavio u Rambujeu, pored Pariza, u iznenadnoj poseti srpskom pregovarackom timu. Od kako je postao predsednik 1997. godine, Milutinovica su ismevali da je marioneta predsednika Jugoslavije Slobodana Milosevica, a cilj njegove posete postao je predmet ne malih spekulacija.

Neki dobro obavesteni izvori tvrde da je nosio vaznu poruku od svog sefa. Drugi tvrde da je trebalo da dodje do reorganizacije u srpskom tima. Kojesta, rekli su treci: dolazak Milutinovica je rezultat pritiska Zapada na Milosevica, koji bi trebalo da obezbedi da se postigne jako potreban napredak pre nego sto istekne prva nedelja razgovora. Kao iobicno, ispostavilo se da su sve ove teorije netacne.

Nije bas da razgovorima nije bio potreban polet. Tokom prve nedelje, i Srbi i Albanci su ostali crvsto ukopani na svojim pozicijama. Albanci su postavili kao neophodne preduslove objavu prestanka vatre i rasporedjivanje NATO-a. Ovo je razzestilo ne samo Srbe vec i medjunarodne posrednike. Srbi su zahtevali da obe strane potpisu spisak od 10 "principa" (koje je u stvari jos ranije formulisala Kontakt grupa), pre nego sto zapocnu pregovori. Ovi principi obuhvataju opste izjave o mirnom resavanju kosovskog sukoba, potrebu uvodjenja samouprave, postovanje ljudskih prava, itd. Medjutim, tu je bila i zackoljica: jedan od vodecih principa, kako su ga Srbi shvatili, ukljucuje i "postojanost teritorijalnog integriteta i suvereniteta Jugoslavije." Albanci su se osecali prilicno neugodno da bi zapoceli diskusiju na ovoj osnovi a da nesto zauzvrat ne dobiju. Drugim recima, svaka strana je insistirala da druga strana potpise nesto sto lici na kapitulaciju cak i pre nego sto razgovori pocnu.

Ovakva je bila situacija u Rambujeu pre Milutinovicevog dolaska. "U stvari, Milutinovic je dosao na nas zahtev, jer su stvari ovde zaista zakomplikovale," poverio se clan srpske delegacije nekoliko dana kasnije. "Njegov zadatak je bio da ubedi ministre Kontakt grupe da pritisnu albansku stranu da potpise 10 principa," rekao je ovaj izvor. "Na zalost, nije uspeo."

Ali, tu je postojao jos jedan faktor. Pravi razlog zasto je srpski tim zeleo Milutinovicevo prisistvo je taj sto su se osecali stisnuti izmedju naloga iz Beograda da ne naprave ustupke, i pritiska od strane medjunarodnih posrednika da se uozbilje i pocnu da raspravljaju o predlogu Kontakt grupe. A zeleli su i da Milutinovic sam okusi nesto od tog pritiska, i da im pomogne da popuste a da ne izgube obraz.

Izgleda, da je im je to i uspelo. Iako je Milutinovic nastavio da govori o 10 principa, on je na kraju ohrabrio srpski tim da analizira papire Kontakt grupe sto bi omogucilo pocetak pravih pregovora. On je takodje odrzao i seriju konferencija za stampu prozetih njemu svojstvenim smislom za humor. "Mi zelimo razgovore licem u lice sa drugom stranom", rekao je u jednom trenutku. "Ako oni prihvate (sporazum), mi smo spremni da ih poljubimo." Rekao je da ce Beograd prihvatiti rasporedjivanje NATO-a na Kosovu, "pod uslovom da Jugoslavija postane clan NATO-a". Kada ga je neko upitao da li to on misli ozbiljno, odgovorio je, "Nemojte pitati mene, pitajte NATO." Milutinovic i srpski tim su tako nastavili da se protive rasporedjivanju NATO-a ali su u isto vreme dali i signale da postoji prostor za neku vrstu quid-pro-quo dogovora.

Salu na stranu, posle prilicno neuspesnog pocetka prve nedelja, Milutinoviceva poseta je bila kljucna za nastavak razgovora. Njegov dolazak je skrenuo paznju, sto je dalo srpskom timu malo prostora za disanje, i pomoglo mu da prebrodi teskoce proceduralne prirode - kao sto je njihovo pocetno odbijanje da sednu licem u lice sa "teroristima" iz Oslobojilacke vojske Kosova. Medjutim, pravi napredak jos mora da saceka. Svakim danom oni koji pokusavaju da desifruju razgovore beleze razlicite nivoe pesimizma povodom potizanja ikakovog dogovora. Naravno, konce vuce neko sa drugog mesta. Ali, sve u svemu, poseta nije bila losa za marionetu.

Dejan Anastasijevic je novinar lista Vreme u Beogradu.

Location: [Kosovo](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/prvi-ustupci>